**Česká školní inspekce**
**Moravskoslezský inspektorát**
**Matiční 20, 702 00 Ostrava**

# INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2487/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-581/24-T

| | |
|---|---|
| Název | **Montessori základní škola Úsměv** |
| Sídlo | **Marušky Kudeříkové 1143/14, 736 01 Havířov-Město** |
| E-mail | **usmev2017@seznam.cz** |
| IČO | **06045154** |
| Identifikátor | **691010609** |
| Právní forma | **školská právnická osoba** |
| Zastupující | **Mgr. Pavla Slamečková** |
| Zřizovatel | **Naše Montesa, z. s.** |
| Místo inspekční činnosti | **Marušky Kudeříkové 1143/14, 736 01 Havířov-Město** |
| Inspekční činnost na místě | **26. 11. 2024 – 28. 11. 2024** |

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

## Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

## Charakteristika

Školská právnická osoba Montessori základní škola Úsměv (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Vzdělávání probíhalo k termínu inspekční činnosti v šesti třídách o celkovém počtu 70 žáků z toho bylo 13 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní družina poskytovala zájmové vzdělávání ve dvou odděleních celkem 40 žákům. Místo poskytovaného vzdělávání se nachází v pronajatých prostorách Základní školy M. Kudeříkové 1143/14 Havířov-město, příspěvkové organizace, která pro žáky rovněž zajišťuje stravování ve své školní jídelně či pronajímá další prostory.

## Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 2017. Spolu s pedagogickými pracovníky uplatňují své dřívější pracovní zkušenosti a společně formulují koncepční cíle s jasnou vizí zaměřenou na Montessori pedagogiku. Stanovené cíle se postupně naplňují zejména v oblasti projektové činnosti či estetizace prostor, což zefektivňuje vzdělávání dětí a žáků a přispívá tak k naplňování jejich potřeb. Funkční systém řízení odpovídá velikosti školy. Pedagogická rada projednává především záležitosti týkající se vzdělávání žáků a důležité dokumenty školy. Způsob řízení školy vytváří předpoklady pro naplňování cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Škola pořádá tematické akce pro děti, žáky a zákonné zástupce, mj. projektové dny, což pozitivně podporuje partnerské vztahy a školní klima. Realizace kontrolních činností jednotlivých úseků je pravidelně vyhodnocována.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle realizovaných školních vzdělávacích programů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je účelně zajišťováno na základě zpracovaného plánu a zaměření školy, což mělo příznivý vliv na používání účinných pedagogických postupů při vzdělávání. Získané poznatky si vyučující prokazatelně předávají na pracovních poradách či dle možností při vzájemných hospitacích.

Materiálně technické zázemí školy umožňuje kvalitní naplňování školních vzdělávacích programů. Škola je ve spolupráci se zřizovatelem průběžně vybavována pomůckami i nábytkem. Vzdělávání účinně podporují originální Montessori pomůcky, knihovna, školní kuchyňka, polytechnická učebna, přírodovědná učebna (přenosné chemické laboratoře), počítačová učebna. Venkovní prostředí nabízí příležitosti k volnému pohybu i zázemí pro řízené vzdělávací aktivity. Škola má k dispozici školní farmu v docházkové vzdálenosti od školy, kde si žáci osvojují praktické dovednosti, je zde umístěna rovněž učebna. Škola pravidelně pořádá ve spolupráci se zřizovatelem příměstské letní tábory. Prostředí školy je esteticky velmi podnětné, vhodně doplněné a vyzdobené výtvarnými pracemi žáků.

Poradenské služby ve škole zajišťují členové školního poradenského pracoviště pod vedením výchovné poradkyně ředitelky školy v jedné osobě. Kompetence jednotlivých členů jsou efektivně nastaveny, což dokládá nízký výskyt problémových situací. Školní metodik prevence účinně pracuje s třídními kolektivy a žáky s problémovým chováním.

Škola účelně vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve škole i při mimoškolních aktivitách. Žáci jsou průběžně seznamováni s riziky a poučováni pravidelně o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Vícezdrojové financování, významné zapojení do projektové činnosti a iniciativní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků umožňuje úspěšně realizovat vzdělávací programy, zlepšovat zázemí pro žáky, inovovat prostory a zkvalitňovat výuku. Škola dále hospodařila s vlastními zdroji (školné, platba za školní družinu aj.). Zřizovatel se

významně podílí na financování školy a získává další finanční prostředky pro zlepšení podmínek pro žáky.

## Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání naplňoval zásady Montessori pedagogiky. Organizace výuky umožňovala maximální využití individuálního přístupu ke všem žákům. V rámci vyučovacích bloků se efektivně střídaly metody a formy práce. Ve většině vyučovacích hodin byla sledována rovněž účelná a efektivní tandemová výuka. Učitelé při výuce zdařile používali velké množství názorných pomůcek, které podporovaly žáky k aktivitě, či samostatnému vyvozování poznatků i k ověřování svých úsudků. Vzhledem k nízkým počtům žáků ve třídách se učitelkám efektivně dařilo zapojovat všechny žáky do vzdělávacích aktivit. Cíleně byly rozvíjeny mezipředmětové vztahy, čímž docházelo k propojování informací s reálným životem.

Jednotlivé vyučovací bloky byly vzhledem k použitým Montessori metodám efektivní. Žáci se vzdělávali na základě svobodné volby edukačních činností a současně byli vedeni k zodpovědnosti a samostatnosti. Při výuce byl užíván specifický metodický materiál či Montessori pomůcky. Učivo bylo pro snadnější pochopení řazeno od jednoduššího ke složitějšímu. Kladem sledované výuky byla účelně zařazená práce s chybou, která byla přirozenou součástí v procesu učení a obohacovala žáky o nové poznatky. Průběh vzdělávání byl pozitivně ovlivněn příjemnou pracovní atmosférou. Výuka ve sledovaných blocích se plně řídila zaměřením školy, mezi něž patřila např. podpora činnosti žáka, neautoritativní přístup, posílení zdravého sebevědomí a sebedůvěry žáka či možnost volby materiálů a pracovního místa. Ve vzorku sledovaného vzdělávání se učitelé méně věnovali práci s digitální technikou, což poskytuje prostor k ještě výraznější aktivizaci některých žáků. Zdařile byly využívány závěry hodin ke shrnutí a zopakování probraného učiva vzhledem k jejímu cíli.

Při sledovaném zájmovém vzdělávání žáků ve školní družině byly vhodně zařazeny činnosti s cílem poskytnout žákům nejen prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést ke správnému využití volného času. Žáci využívali nabízené aktivity, vychovatelky jim poskytovaly příležitosti k seberealizaci, přihlížely k jejich možnostem a schopnostem.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

Spolupráce všech aktérů výchovně vzdělávacího procesu se promítá do celkových výsledků vzdělávání. Ve školním roce 2023/2024 ze 64 žáků základní školy prospělo 50 s vyznamenáním, 1 žák neprospěl. Neúspěšným žákům pomáhají učitelé v průběhu výuky. Škola používá slovní a formativní hodnocení. Pravidelně vyhodnocuje průběh vzdělávacího procesu záznamy do sdílených hodnotících tabulek. Kromě realizace setkání v době třídních schůzek škola využívá dvakrát ročně tripartity (žák, rodič, učitel), kde žák sám hodnotí své pokroky či nedostatky ve vzdělávání. V loňském školním roce nebyly evidovány žádné neomluvené hodiny.

Porovnáním vzdělávání žáků v průběhu posledních tří let škola vykazuje zlepšující se výsledky zejména vzhledem k podprůměrným a slabým výsledkům testování externího subjektu ve školním roce 2021/2022 z českého jazyka a matematiky. Dané výsledky žáků byly ovlivněn tím, že v prostředí montessori školy žáci do té doby neměli žádnou zkušenost

se standardizovanými testy ze strany třetích subjektů. Škola však přijala vhodná opatření, aby žáci měli možnost se s takovými testy setkávat.

Problematikou školní neúspěšnosti se učitelé i vedení školy zabývají při jednáních pedagogické rady. Škola přijímá opatření pro zlepšení ve formě poskytování individuální podpory, užší spolupráci s rodinou, případně konzultací s vyučujícími.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Škola k podpoře kompetencí žáků a k rozšíření vzdělávací nabídky efektivně spolupracuje mimo jiné se stejně zaměřenými základními a mateřskými školami, vysokými školami včetně zahraničních studentů, s domovem seniorů v rámci programu Arteterapie či se střediskem volného času. Škola kooperuje také s významnými regionálnímu nadačnímu fondy. Konstruktivní partnerské vztahy vedení školy vytváří rovněž se zřizovatelem, jenž se významně podílí na zlepšování materiálních podmínek vzdělávání.

Školní vzdělávací program školní družiny je realizován formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností. Vychovatelé se snaží o vybudování nebo posílení motivace žáků k účelným volnočasovým aktivitám.

## Závěry

### Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke zřízení školního poradenského pracoviště a rovněž ke zvýšení počtu žáků a tím i pedagogů v základní škole.
- Ve spolupráci se zřizovatelem ve školním roce 2020/2021 došlo k rekonstrukci odborné učebny a průběžně dochází k dovybavení školní zahrady.
- Od školního roku 2022/2023 má škola k dispozici školní farmu.

### Silné stránky

- Základní škola
- Empatický, podporující a individuální přístup pedagogických pracovníků příznivě ovlivňuje rozvoj osobnosti žáků. (3.2)
- Kvalita výuky ohledně metod a forem účinně podporovala vzdělávací proces žáků. (4.1)
- Estetické prostředí školní budovy tvořené výtvarnými pracemi žáků a účastníků zájmového vzdělávání přispívá k podpoře sounáležitosti žáků se školou. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

### Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nízká míra využívání digitální techniky v různých formách, jenž by ještě více podpořila zájem žáků o dané téma. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

### Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zintenzivnit využívání digitálních pomůcek.
- Zvážit rozdělení kompetencí ředitelky školy ohledně výchovného poradenství.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy škola dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

## Stanovení lhůty

**Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).**

## Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program platný ve školním roce 2024/2025
2. Třídní knihy vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
3. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
4. Organizace školy 2024/2025 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
5. Školní matrika vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vzorek)
7. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků pro školní rok 2024/2025 k datu inspekční činnosti (vzorek)
8. Smlouva o zajištění školního stravování pro žáky vč. kalkulace cen stravného platná ve školním roce 2024/2025

## Poučení

**Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.**

**Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.**

**Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu
Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice
Mgr. Jan Pokorný, MBA, školní inspektor

4. 12. 2024